

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Surge aquile, & ueni auster, perfla hortum meum, & fluent aromata illius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

COMMENTARIORVM LIB. III. 61

principalia. ¶ Aquæ etenim suapte natura falsæ erant & amaræ: ascendendo autem per illâ qua-
sterræ mammam. s. paradysiacam terram, uer-
se sunt in dulcedinem, ut irrigarent uniuersam
terræ superficiem, ipsæq; dulces atq; potabiles
captiua (quod futurū erat) generi humano, ter-
ram extra paradysum facerent habitabilem, sci-
licet, herbarum lignorum seminumq; ueracem:
& inter aquas cæteras, quæ ex illa mamma dul-
corem acceperūt, illa flumina Gyon & Physon,
Tigris & Eufrates præcipua sunt.

¶ Similiter aquæ scripturarum ex te soror mea
sponsa dulcescunt, ex utero tuo siue per uterum
tuum uiuentes factæ sunt. Alias autem ualde a-
maræ, imo & mortuæ atque mortificantes sunt.
Litera enim occidit, ait quidam amicorum no-
strorum. Etenim quid aliud est quicquid MOY-
SES loquitur, quicquid de prophetis legitur a-
pud filios matris nostræ, qui pugnant contra te,
nisi LITERA sine spiritu, sine anima corpus?
Icirco bibentes aquas mortuas, moriuntur. Le-
gentes & sequentes solam occidentem literam,
occiderunt. Quomodo tandem fiet istud? Quo-
modo plantabitur siue dilatabitur talis emissio-
num tuarum par adysus.

2. Cor. §

¶ Surge aquile, & ueni austro, perfla hor-
tum meum, & fluent aromata illius.

¶ Surgente aquilone & flante austro, fiet istud. Aglo dia-
Quis ille est aquilo? Ille nimirum qui dixit. Se-
cebo in monte testamenti, in lateribus aquilo-

RVPE. IN CANT. CANT. CA. III.

nis. Ille de quo dictum est per prophetam, ab aquilone pandetur malum super omnem terram. Ipse est serpens antiquus, qui vocatur diabolus & Satanás. Vnde iste talis aquilo surget? Quomodo surget? ¶ Surget de occultis insidijs, ubi iacebat olim, & serpebat lubricus anguis, quando primam mulierem decepit, quemadmodum illa dixit: Serpens decepit me, & comedi. Non ibi surrexit, ut impugnaret, sed serpēdo sibilauit ut deciperet. Vires quippe non habebat priusquam consensum uoluntarium præberet ei mulier, quam deus innocentem fecerat. Inter te & illum, soror mea sponsa, deus inimicitias posuit, & sic circa de te omnino desperauit, imo de fraude sua de dolo siue artibus suis aduersum te nihil habet spei ut decipere possit. Dico ergo illi: Surge aglo. Quid iaces in terra? Quid insidiaris calcaneo nostro? Nil proficis insidiando. Potius surge, uiribus utere, & toto malignitatis impetu debacchare.

DRACO

Egisti olim ut serpens, age nunc ut draco magnus, draco rufus habens capita septem. ¶ Non quasi imperans dico, sed permittentis animo loquor. Tu enim iamdudum surgere coepisti, nec aliud est nisi ac si dicam, age quid agis, surge q surgis debacchare qui debaccharis. Quando em surgere coepisti? Nimurum antequam fieret haec altera mulier, contra quam decipiendo nihil poteris. Vbi uerbum promissionis, quæ nunc impletur, audisti, quod ad Abraham dictum est, in semine tuo benedicentur omnes gentes: statim surrexisti, quia prædictas inter te & mulierem, inter sementum & semen illius inimicitias ad esse persensisti. ¶ Surrexisti, caput crexisti, ca-

Esa. 14.

Hiere. I

Apoc. 12.

Serpens

Gene. 3

DRACO

Apoc. 12.

Gene. 12.

COMMENTAR. LIB. IIII. 65

pit primum regnum Aegyptiorum. Dixisti
enim loquens in Pharaone. Quicquid masculini
sexus natum fuerit, occidite, & in flumen pro-
jcite: quicquid foeminei, reseruate. Et cetera his
similia, usq; dum dices persequens abeuntes,
euaginabo gladium meū, interficiet eos manus
mea. Ita qui serpens deceptor fueras, draco per-
secutor factus es, draco magnus, draco rufus,
id est, sanguineus. Post illud primum caput tu-
um, secundum caput erexisti occidendo p ma-
nus Iezabel & stirpis eius præcones mysterijhu-
ius, prænuncios huius sacrameti, prophetas do-
mini. Deinde tertium caput in Nabuchodono-
for rege Babylonis, deinde quartū in regno Per-
sarum & Mœdorum per Aman, qui genus no-
strum delere uoluit, ne esset unde possem ego na-
sciri: deinde quintū in regno Græcorum, per An-
thiochum Epiphanem caput erexisti, & ita iam
quinquaginta uicibus o aquilo surrexisti. Sextum ca-
put nunc est, s. regnum Romanorum: septimū
nonduum uenit, uidelicet regnum Antichristi.
Surge igitur aquilo, id est, age quod agis, non em
præcipio ut agas malum quod nunquam egeris
sed permitto surgere, quia uis. Excute hoc sextū
caput tuum, effice ut tradatur hoc semen mulie-
ris in manus Romanorū. ¶ Ita surge aquilo, &
ueni austri, ueui sancte spūs, cui diabolus aquo-
cōtrarius est, perfla hortū meum, & fluent aro-
mata illius, fieri quod ante dixi, emissiones tuæ
paradysus, quod nunquam ita faciūt est. Nun-
quam enim o austri contra aquilonem ueni-
sti, ut perflando hortum meum nouum faceret
fluere paradysum, sed est, nouam propagari ecclē

Exod. I.

Exod. 15.

3. Reg. 15:
4. Re. ult.

Hesterz.

Macha. I.

Auster ē
spi. sanct.

RVP. IN CAN.CANT. CA. III
siam de multitidine gentium.

CAP. V.

Veniat dilectus meus in hortum suum,
ut comedat fructum pomorum suorum.

Vt dilectus meus mihi loquitur, ita est: Ego
hortus, ego fons hortorum, ego fons signatus, e-
go gratia eius puteus aquarum uiuentium, & e-
missioes meæ paradysus malorum punicorum.
Veniat ergo ipse in hortum suum, ut comedat
fructum pomorum suorum.

Non, quomodo Eua inuitauit virum suum, ego
inuitito dilectum meum? Illa inuitauit virum su-
um ad comedendum pomum, non suum, pomum
alienum, pomum interdictum: ego inuitito dilec-
tum meum ad hortum suum, ad comedendum
fructum pomorum, non alienorum, sed fructum
pomorum suorum, quemadmodum dicit meus
cibus est, ut faciam uoluntatem patris mei, quæ
uidelicet uoluntas patris salus & uita est gene-
ris humani, quod ipse plasmavit, quod benedi-
xit, quod perditum reparauit. Et quid tam pro-
prie suum inter omnes fructus pomorum suorum,
quam ego, quæ sum prima de primicis pomorum,
imo etiam fons hortorum? Veniat igitur in huc
hortum suum, & me transferendo in illuc tertiu-
m cœlum, in illu[m] tertium paradysum, quo abi-
bit, quo me uidente, ascendit, comedat fructum
pomorum suorum: perficiat usq[ue] in finem per-
ducat gratiam eorum, quæ in me celebrata sunt
operum suorum. Ex quo in cœlum abiisti, cre-
bro reuerteris in illum, quem dicis, paradysum
primicis, quæ optima sunt inter primicias carūdem

Ioan. 4

2. Cor. 12.
Actu. I.